

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

Během roku se v národní kulturní památce Vodní mlýn ve Slupí konají různé akce, vybíráme:

S Matičkou a se Šroubkem za poznáním putujem – program určený zejména dětem

Slavnosti chleba ve Slupí – folklorní slavnosti v okolí mlýna, zpravidla první sobotu v září

Další památky ve správě Technického muzea v Brně
Větrný mlýn v Kuželově / Šlakhamr v Hamrech nad Sázavou / Stará huť u Adamova / Kovárna v Těšanech / Areál československého opevnění v Šatově

OTEVÍRACÍ DOBA:

duben–říjen: středa až neděle, svátky
9.00–12.00 / 13.00–17.00

Vstup každou celou hodinu, poslední vstup v 16.00.

Případně-li svátek na pondělí, úterý, zavíracím dnem je středa následující po tomto svátku.

KONTAKT

Slup 31
671 28 Jaroslavice
T +420 515 235 370, + 420 608 439 147
slup@tmbbrno.cz
www.tmbbrno.cz

R404

**TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ**

VODNÍ MLÝN VE SLUPI

NÁRODNÍ KULTURNÍ PAMÁTKA

VODNÍ MLÝN VE SLUPI

Pozdně renesanční stavba se čtyřmi funkčními vodními koly a mlýnským náhonem upoutává především svou monumentalitou a náleží mezi nejvýznamnější a architektonicky nejpozoruhodnější objekty svého druhu na našem území. Nachází se v historickém jádru obce Slup.

První zpráva o mlynáři ve Slupi – a tím také o mlýnu – je doložena v roce 1512 darovací listinou zdejšího zádušního mlynářského bratrstva. Prvním stavitelem a majitelem mlýna byla pravděpodobně církevní vrchnost ženského kláštera cisterciáckého řádu v Oslavanech u Brna. Po zániku kláštera přecházelo vlastnictví mlýna mezi vrchnostmi. Nejdéle vlastnila mlýn hrabata z Althannu (1609–1790), která původní stavbu přestavěla do renesanční podoby. Další stavební úpravy, které se uskutečnily v průběhu následujících let, už příliš tuto podobu nenarušily. Slupský mlýn patřil od 16. do 18. století k největším na území Moravy.

V roce 1810 přešel mlýn do vlastnictví svobodných mlynářských rodů. Ty v letech 1810 až 1938 provedly rozsáhlé stavební úpravy zejména v okolí mlýna a modernizovaly strojní zařízení.

Svou funkci mlýn plnil pravděpodobně do roku 1951 a ještě šest let fungoval jako šrotovna. Jeho poslední majitelé - Juračkoví – jej získali jako konfiskát po druhé světové válce. Následně jej vnesli jako družstevní podíl do JZD a roku 1970 mlýn darovali státu. Technické muzeum v Brně převzalo vodní mlýn ve Slupi do své správy v roce 1976.

Zatímco se původní zařízení mlýna nedochovalo, konstrukční dispozice mlýnice zůstala v plném rozsahu. TMB do tohoto provozního prostoru mlýna umístilo mlynářskou techniku, která reprezentuje techniku mletí ve vodních mlýnech u nás. Jedná se o české (staročeské) složení mlecího zařízení, dále tzv. kašník, americká a válcové mlecí zařízení.

Prohlídku doplňuje expozice s názvem Vývoj mlynářství, za kterou bylo TMB oceněno prvním místem v Národní soutěži muzeí s názvem Gloria musaealis – kategorie Muzejní počin roku 2009.

Technickou památkou je také Krhovicko-jaroslavický náhon, na kterém mlýn leží. V současné době dosahuje délky přes 30 km.

Vodní mlýn ve Slupi byl prohlášen národní kulturní památkou v roce 1995.

(s použitím textu PhDr. Jiřího Jaroše, Vodní mlýn ve Slupi)

